

สรุปผลการสำรวจครั้งที่ 30

การสำรวจ : สถานการณ์การดำเนินธุรกิจของภาคอุตสาหกรรมการผลิตในปัจจุบัน

โดย : ชมรมผู้บริหารบุคคลธุรกิจอุตสาหกรรม
Management Associate Club (MAC+)

นายศุภกร กฤษฎีปะภาส
ประธานชมรมฯ
081-9459897

ที่มา

สถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบัน สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้แถลงตัวเลข GDP ปรับประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2567 รอบใหม่ จากเดิม 2.2-3.2% เหลือเพียง 2-3% หลังจากตัวเลขไตรมาส ขยายตัวต่ำเพียง 1.5% (อ้างอิงข้อมูลจากฐานเศรษฐกิจ เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2567) สถานการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับภาวะการชะลอตัวของภาคอุตสาหกรรมการผลิตตั้งแต่ช่วงต้นปี 2567 ชมรมผู้บริหารบุคคลธุรกิจอุตสาหกรรม (MAC+) พบว่าบริษัทสมาชิกของชมรมฯ กว่า 100 บริษัท ได้มีการประสานข้อมูลและแลกเปลี่ยนประเด็นในการบริหารจัดการองค์กร อันเนื่องมาจากปริมาณคำสั่งผลิตลดลงอย่างมีนัยสำคัญและมีแนวโน้มปรับลดลงอย่างต่อเนื่องจากประเด็นดังกล่าว ชมรมฯ ตระหนักถึงแนวโน้มสัญญาณที่อาจจะต้องเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลเพื่อที่สมาชิกชมรมฯ และนักทรัพยากรบุคคลจำเป็นต้องนำมาศึกษาวิเคราะห์ เพื่อพิจารณาตัดสินใจแนวทางในการบริหารสถานการณ์ร่วมกันกับผู้บริหารทุก ๆ หน่วยงานภายในองค์กร

ชมรมฯ จึงได้ดำเนินการจัดสำรวจ ข้อมูลเป็นครั้งที่ 30 เกี่ยวกับ : สถานการณ์การดำเนินธุรกิจของภาคอุตสาหกรรมการผลิตในปัจจุบัน ไปเมื่อวันที่ 10 – 22 พฤษภาคม 2567 โดยการสำรวจครั้งนี้มีองค์กรให้ความสนใจร่วมตอบแบบสำรวจเป็นจำนวน 124 บริษัท โดยชมรมฯ ได้พิจารณาตรวจสอบข้อมูลตามหลักเกณฑ์ที่จะต้องมีการตอบข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของข้อคำถามทั้งหมด (ตอบไม่น้อยกว่า 12 ข้อคำถามจาก 15 ข้อคำถาม) ซึ่งคัดกรองข้อมูลที่มีคุณภาพได้รวมทั้ง 100 บริษัท ลำดับถัดไปชมรมฯ จะนำเสนอข้อมูลผลสำรวจเรียงตามลำดับข้อคำถาม ตามรายละเอียด ดังนี้

รายละเอียดผลการสำรวจ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมตอบแบบสำรวจ

ร่วมตอบ	คำตอบไม่สมบูรณ์	คำตอบสมบูรณ์
124	24	100

2. สัญชาติธุรกิจ (14 สัญชาติ)

จำนวนผู้ร่วมตอบ 99 แห่ง

ที่	สัญชาติธุรกิจ	(ร้อยละ)	(แห่ง)	ที่	สัญชาติธุรกิจ	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	ญี่ปุ่น	59.60	59	8	สวีเดน	1.01	1
2	ไทย	17.17	17	9	อังกฤษ	1.01	1
3	ไทยร่วมทุน	9.09	9	10	อิตาลี+ฝรั่งเศส	1.01	1
4	ฝรั่งเศส	2.02	2	11	อินเดีย	1.01	1
5	สหรัฐฯ	2.02	2	12	เกาหลีใต้	1.01	1
6	แคนาดา	2.02	2	13	สวิตเซอร์แลนด์	1.01	1
7	ตุรกี	1.01	1	14	ออสเตรเลีย	1.01	1

3. ขนาดประชากรขององค์กรที่ร่วมตอบแบบสำรวจ

จำนวนผู้ร่วมตอบ 100 แห่ง

ที่	จำนวนพนักงานในสถานประกอบ	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	50 คน – 300 คน	32.00 %	32
2	301 คน – 999 คน	35.00 %	35
3	1,000 คน – 3,000 คน	25.00 %	25
4	3,000 คน ขึ้นไป	8.00 %	8

4. ประเภทของธุรกิจขององค์กรที่ร่วมตอบแบบสำรวจ

จำนวนผู้ร่วมตอบ 100 แห่ง

ที่	ประเภทอุตสาหกรรมการผลิต	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	ยานยนต์ และ ชิ้นส่วนยานยนต์	67.00%	67
2	สิ่งทอ และ เสื้อผ้าสำเร็จรูป	5.00%	5
3	อิเล็กทรอนิกส์ และ ชิ้นส่วน	3.00%	3
4	อาหาร และ เครื่องดื่ม	3.00%	3
5	วัสดุอุตสาหกรรม และ เครื่องจักร	3.00%	3
6	เครื่องใช้ไฟฟ้า และ ชิ้นส่วน	2.00%	2
7	ยาง หนัง และ เคมีภัณฑ์	2.00%	2
8	เหล็ก	2.00%	2
9	ยา เวชภัณฑ์ และ อุปกรณ์การแพทย์	2.00%	2
10	คลังสินค้ารอบรับการผลิต	2.00%	2
11	ขนส่งเพื่อการผลิต	2.00%	2
12	บรรจุภัณฑ์	1.00%	1
13	อุปกรณ์กีฬา	1.00%	1
14	Robotic & Automation Engineering	1.00%	1
15	การบิน และ อวกาศ	1.00%	1
16	แผ่นอลูมิเนียม	1.00%	1
17	แสงสว่าง	1.00%	1
18	กระป๋องอัดก๊าซ	1.00%	1

5. บทบาทหน้าที่ของผู้ที่ร่วมตอบแบบสำรวจ

จำนวนผู้ร่วมตอบ 100 แห่ง

ที่	บทบาทหน้าที่	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	Head of HR	32.00%	32
2	Middle Management	19.00%	19
3	หัวหน้าแผนก / ส่วน / ฝ่าย	18.00%	18
4	Top Management	14.00%	14
5	HR Specialist	9.00%	9
6	HR BP	5.00%	5
7	เจ้าของกิจการ	3.00%	3

6. สัดส่วนการผลิต เพื่อขายตลาดภายในประเทศ ขององค์กรที่ร่วมตอบแบบสำรวจ คิดเป็นอัตราร้อยละเท่าใด

จำนวนผู้ร่วมตอบ 100 แห่ง

ที่	อัตราร้อยละของการผลิต เพื่อขายภายในประเทศ	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	100%	11.00%	11
2	90%	17.00%	17
3	80%	11.00%	11
4	70%	11.00%	11
5	60%	2.00%	2
6	50%	7.00%	7
7	40%	7.00%	7
8	30%	8.00%	8
9	20%	8.00%	8
10	10%	9.00%	9
11	ไม่มีการผลิตเพื่อขายให้กับตลาดภายในประเทศ	9.00%	9

7. สัดส่วนการผลิต เพื่อขายให้กับตลาดต่างประเทศ ขององค์กรที่ร่วมตอบแบบสำรวจ คิดเป็นอัตราร้อยละเท่าใด

จำนวนผู้ร่วมตอบ 100 แห่ง

ที่	อัตราร้อยละของการผลิต เพื่อขายให้กับตลาดต่างประเทศ	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	100%	8.00%	8
2	90%	11.00%	11
3	80%	8.00%	8
4	70%	8.00%	8
5	60%	7.00%	7
6	50%	7.00%	7
7	40%	1.00%	1
8	30%	11.00%	11
9	20%	11.00%	11
10	10%	16.00%	16
11	ไม่มีการผลิตเพื่อขายให้กับตลาดต่างประเทศ	12.00%	12

8. เปรียบเทียบภาพรวมของคำสั่งผลิตในช่วงเวลาเดียวกันของไตรมาสแรก (ม.ค.- เม.ย.) ในปี 2024 กับ 2023 ของบริษัทฯ ท่านมีแนวโน้มเป็นอย่างไร

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 100 แห่ง)

ที่	เปรียบเทียบ ปี 2024 กับ ปี 2023	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	“ต่ำกว่า” ปีที่ผ่านมา	61.00 %	61
2	“ใกล้เคียง” ปีที่ผ่านมา	20.00 %	20
3	“ดีกว่า” ปีที่ผ่านมา	19.00 %	19

9. ปัญหาที่องค์กรของท่านกำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน คือ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 100 แห่ง)

ที่	ประเด็นที่กังวล	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	ต้นทุนสูงขึ้น	60.00%	60
2	ยอดขายลดลง	53.00%	53
3	คำสั่งการผลิตลดลง	51.00%	51
4	กำไรลดลง	47.00%	47
5	คู่แข่งมีความสามารถเพิ่มขึ้น	25.00%	25
6	พนักงานทำงานไม่เต็มศักยภาพ	23.00%	23
7	ขาดแคลนพนักงานที่มีความสามารถสูง	19.00%	19
8	การเปลี่ยนผ่านไปสู่ธุรกิจรูปแบบใหม่ (New Business Model)	18.00%	18
9	วัฒนธรรมการทำงานแบบ SILO (นี้งานฉัน นี่งานเธอ)	16.00%	16
10	กระบวนการผลิตที่ขาดประสิทธิภาพ	9.00%	9
11	ปัจจุบัน ไม่มีปัญหาที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสามารถในการดำเนินธุรกิจ	9.00%	9
12	ผู้บริหารขาดความสามารถ	7.00%	7
13	DISRUPTIVE TECHNOLOGY	6.00%	6

10. ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เมษายน 2567 คำสั่งผลิตสินค้าของท่าน ลดลง คิดเป็นอัตราร้อยละเท่าไร
เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2566

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 95 แห่ง)

ที่	อัตราร้อยละคำสั่งผลิต ที่ลดลง	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	100%	1.05%	1
2	90%	0.00%	0
3	80%	1.05%	1
4	70%	0.00%	0
5	60%	1.05%	1
6	50%	1.05%	1
7	40%	7.37%	7
8	30%	21.05	20
9	20%	22.11%	21
10	10%	21.05%	20
11	คำสั่งผลิต สูงกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน	24.21%	23

11. ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เมษายน 2567 คำสั่งผลิตสินค้าของท่าน เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละเท่าไร
เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2566

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 88 แห่ง)

ที่	อัตราร้อยละคำสั่งผลิต เพิ่มขึ้น	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	100%	0.00%	0
2	90%	2.27%	2
3	80%	0.00%	0
4	70%	1.14%	1
5	60%	0.00%	0
6	50%	2.27%	2
7	40%	5.68%	5
8	30%	6.82%	6
9	20%	6.82%	6
10	10%	13.64%	12
11	คำสั่งผลิต ลดลงกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน	61.36%	54

12. องค์กรของผู้ร่วมสำรวจ ปัจจุบันมีแผนการจัดการอัตรากำลังคนเป็นอย่างไร

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 96 แห่ง)

ที่	แผนการจัดการอัตรากำลังคน	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	“ควบคุม” การปรับเพิ่มอัตรากำลังคน อย่างเคร่งครัด	67.71 %	65
2	“ปรับลด” อัตรากำลังคน	17.71 %	17
3	“เพิ่ม” อัตรากำลังคน	12.50 %	12
4	อื่น ๆ	2.08 %	2

หมายเหตุ : อื่น ๆ 1) ยังคงขาดแคลนอัตรากำลัง
2) ควบคุมเรื่องค่าใช้จ่ายอย่างเคร่งครัด

13. สถานการณ์การจัดเวลาการปฏิบัติงานของพนักงาน ในองค์กรที่ร่วมตอบแบบสำรวจเป็นอย่างไร

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 97 แห่ง)

ที่	การจัดการจัดเวลาการปฏิบัติงานของพนักงาน	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	สถานการณ์ การทำงานล่วงเวลา “ลดลง”	55.67 %	54
2	สถานการณ์ การทำงานล่วงเวลาในวันหยุด “ลดลง”	29.90 %	29
3	สถานการณ์ “เป็นปกติ”	27.84 %	27
4	สถานการณ์ การทำงานในวันหยุด “ลดลง”	27.84 %	27
5	สถานการณ์ การทำงานล่วงเวลา “เพิ่มขึ้น”	13.40 %	13
6	สถานการณ์ งดเว้นการทำงานล่วงเวลา (OT.) ของสายสำนักงานทั้งวันธรรมดา และ วันหยุด	12.37 %	12
7	สถานการณ์ หยุดกิจการชั่วคราวบางส่วน (จ่ายเงินตาม ม.75)	11.34 %	11
8	สถานการณ์ การทำงานในวันหยุด “เพิ่มขึ้น”	10.31 %	10
9	สถานการณ์ การทำงานกะกลางคืน “ถูกยกเลิก”	7.22 %	7
10	สถานการณ์ การทำงานล่วงเวลาในวันหยุด “เพิ่มขึ้น”	3.09 %	3
11	สถานการณ์ มีแนวโน้ม หยุดกิจการชั่วคราวบางส่วน	2.06 %	2
12	อื่น ๆ	2.06 %	2

หมายเหตุ : อื่น ๆ 1) ขอความร่วมมือกำหนดใช้วันหยุดพักผ่อนประจำปี (ลาพักร้อน)
2) หยุดเครื่องจักรเพื่อประหยัดค่าไฟต่อวัน

14. มาตรการด้าน HR ในปัจจุบันที่องค์กรของผู้ร่วมสำรวจนำมาดำเนินการบริหารจัดการในสถานการณ์ปัจจุบัน มีแนวทางอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 91 แห่ง)

ที่	มาตรการด้าน HR	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	ปรับโครงสร้างองค์กร (Organization Transformation)	41.76 %	38
2	ปรับลดจำนวนการจ้างงานพนักงาน Sub Contract	29.67 %	27
3	อื่น ๆ	25.27 %	23
4	ปรับรูปแบบการจัดสวัสดิการพนักงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์	20.88 %	19
5	ปรับโครงสร้างการจ่ายค่าตอบแทน	15.38 %	14
6	เปิดโครงการสมัครใจลาออก	10.99 %	10
7	ขอเจรจาพูดคุยกับกรรมการตัวแทนพนักงาน เพื่อขอปรับลดสภาพการจ้าง	1.10 %	1

หมายเหตุ : อื่น ๆ

- 1) Manpower Control
- 2) ยังคงปกติ ไม่มีการปรับเปลี่ยน แต่มีการเตรียมปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ
- 3) ยังไม่มีการปรับใด ๆ เนื่องจากจำนวนพนักงานยังสอดคล้องกับปริมาณการผลิต
- 4) ควบคุมงานตามตำแหน่งที่ควบคุมและปรับลดลงตามลำดับ
- 5) ปรับเปลี่ยนกิจกรรมเพื่อลดค่าใช้จ่าย เช่น Company Trip
- 6) ควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น
- 7) ควบคุมการทำงานล่วงเวลา
- 8) ปรับลดเวลาการทำงานในบางส่วนและจ่าย 75%
- 9) สื่อสารให้พนักงาน ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่โดยเพิ่ม Productivity และไม่รับคนทดแทนในกรณีที่ มีคนลาออก Relocate พนักงานให้เหมาะสมกับกำลังคนที่มี
- 10) เปลี่ยนรูปแบบการจ้างงานตรง เป็นการจ้างงาน Sub Contract
- 11) Lean Operation
- 12) วิเคราะห์อัตรากำลังคนที่เหมาะสมกับปริมาณการผลิตทุกเดือน
- 13) รอดูสถานการณ์ในไตรมาสที่ 3

ขอขอบพระคุณ ผู้ร่วมตอบแบบสำรวจ ทั้ง 100 องค์กร ที่ช่วยตอบแบบสำรวจในครั้งนี้ ชมรมา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อมูลในประเด็นที่ดำเนินการสำรวจ จะเป็นประโยชน์แก่ท่าน ในการนำไปใช้ในการศึกษา วิเคราะห์ เพื่อวางแผนในการ กำหนดทิศทางการบริหารจัดการองค์กรร่วมกับ ทุกหน่วยงาน ภายใต้กระแสสถานการณ์ที่ยังคงไว้วางใจไม่ได้ในปัจจุบัน ชมรมา ขอส่งกำลังใจให้เพื่อนในสายอาชีพนักทรัพยากรมนุษย์ ใช้ความรู้ความสามารถที่มีก้าวผ่าน อุปสรรคในการบริหารจัดการองค์กร ภายใต้สถานการณ์ที่ยากลำบากนี้ จนนำไปสู่เป้าหมายขององค์กรและประสบความสำเร็จร่วมกัน ท้ายที่สุดนี้ ชมรมาผู้บริหารบุคคลธุรกิจอุตสาหกรรม (MAC+) หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากเพื่อนนักทรัพยากรมนุษย์ เช่นนี้อีกในโอกาสต่อ ๆ ไป ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง